

SAMHÄLLET

Vård och omsorg

“Nursing is an art: and if it is to be made an art, it requires an exclusive devotion as hard a preparation, as any painter's or sculptor's work; for what is the having to do with dead canvas or dead marble, compared with having to do with the living body, the temple of God's spirit? It is one of the Fine Arts: I had almost said the finest of Fine Arts.”
-Florence Nightingale

Inledning

*Et*t civiliserat samhälle värnar den svaga människan. Alla människor är utsatta och i behov av omgivningens hjälp och stöd under någon period i livet. Människan bör behandlas med värdighet och betraktas som en helhet av kropp, själ och ande . Det betyder att det alltid måste vara vårdtagarens bästa som står i centrum. Vården ska präglas av valfrihet och trygghet och vara befriad från snårig byråkrati.

Vid livets början och slut är människan som mest sårbar. Vi vill att vården ska skydda människolivet från början och därmed utsträcka sin omsorg också till det ofödda barnet. Äldre människor ska på ett särskilt sätt värnas av samhället.

Människor med olika typer av funktionsnedsättningar måste beredas gott stöd för att kunna förverkliga sin potential. Särskilt vill vi lyfta fram våra medmänniskor med olika typer av dolda funktionsnedsättningar, då dessa ofta möts av en oförstående omgivning.

Landstingen och privat sjukvård

Landstingen och regionerna har visat sig vara ineffektiva för den komplicerade vård som idag bedrivs. Samarbetsproblemen landsting emellan, och mellan kommuner och landsting, är omfattande. De tungrodda administrativa förvaltningar som genom åren utarbetats har en tendens att växa okontrollerat och lägga stora bördor på skattebetalarna. Genom att låta större delen av den

Kristna Värdepartiet - Vår politik

vård som nu bedrivs av landstingen och regioner förstatligas kan effektiviteten öka, besparingar göras och samarbetsproblemen elimineras. Detta skulle också bidra till att vården, i enlighet med hälso- och sjukvårdslagens krav, skulle bli mer likvärdig över hela Sverige. En sådan reform skulle också öka valfriheten för patienterna, som skulle få möjlighet att fritt välja vård över landet. Primärvården (vårdcentraler, ungdomsmottagningar mm) kan skötas av kommunerna.

Vi vill också tillåta och uppmuntra till privata alternativ i sjukvården, på alla nivåer, för att öka effektiviteten och främja patientcentreringen. 2/3-regeln bör tillämpas så att endast 1/3 av vinsten får tas ut av ägarna, medan 2/3 måste återinvesteras i verksamheten.

Vi vill

- ✓ avskaffa landstingen och regionerna
- ✓ tillåta och uppmuntra till privata alternativ i vården

Personalfrågor

Att rekrytera och behålla personal inom all vård är en viktig och långsiktig åtgärd. Anställningsvillkoren för den icke-privata vården behöver ses över så att personalen stannar kvar och man slipper problematiken med hyrpersonal. Det är nödvändigt med välutbildad personal på olika nivåer och att deras kompetens tas tillvara på ett förnuftigt sätt. De ska inte utföra arbete som andra personalkategorier kan sköta.

I de flesta länder i Europa finns lagstadgad rätt att slippa utföra arbetsuppgifter som strider mot det egna samvetet. Trots att det råder brist på barnmorskor i Sverige, motarbetas de samvetsömma. Det borde vara självklart att ingen ska tvingas att beröva en mänsklig varelse livet genom att medverka vid abort.

Kristna Värdepartiet - Vår politik

Vi vill

- ✓ se över anställningsvillkoren för den offentliga vården
- ✓ införa samvetsfrihet i vården

Tandvård

Eftersom tänderna och munhålan utgör en del av kroppen bör tandvård jämföras med annan sjukvård. Hälsotillståndet i munnen har stor betydelse för individens psykiska och fysiska välbefinnande. Tandvårdskostnader ska därför ingå i sjukvårdens högkostnadsskydd. Särskilt betydelsefull är en sådan reform för våra äldre medborgare.

Vi vill därför verka för

- ✓ att tandvårdskostnader ska ingå i högkostnadsskyddet

Andlig vård

Människan består förutom kropp, även av själ och ande. Om en boende eller patient uttrycker önskemål om ett själavårdssamtal eller förbön är ska möjlighet beredas för detta. Yoga och andra religiösa yttringar ska inte, under sken av neutralitet, få förekomma som behandlingsmetod om inte patienten är medveten om innebörden och själv har valt det.

Kristna Värdepartiet vill

- ✓ att människors behov av andlig vård ska mötas

Kristna Värdepartiet - Vår politik

Äldreomsorgen

Med stödinsatser från kommunen kan och vill den äldre ofta bo kvar i sitt hem. Vid ökat hjälpbehov och med hänsyn till eget val ska möjligheter finnas för ett trygghetsboende eller ett boende med dygnetruntservice. Om den ena parten i ett äldre par har stort vårdbehov bör båda få flytta till ett gemensamt boende om de önskar detta.

Den äldre personen är ofta multisjuk, dvs. har flera sjukdomar med åtföljande medicinering – ofta alltför många mediciner. Regelbundna läkarkontakter med uppföljning av medicineringen är därför av största vikt. Då många äldre har dryga utgifter för mediciner, förordar vi en sänkt nivå för högkostnadsskyddet.

För bästa välbefinnande är det nödvändigt att maten håller god kvalitet. Den bör lagas på plats. Nylagad mat förbättrar aptiten och förebygger undernäring.

Många anhöriga, en del själva åldringar, har en tung börda att bära och behöver allt stöd för sin viktiga insats. Vid vård i hemmet måste utökad avlastning i form av korttidsboenden byggas ut.

Kristna Värdepartiet vill

- ✓ underlätta för äldre att få det boende de önskar samt att få bo tillsammans med sin livskamrat
- ✓ stödja anhörgivårdare
- ✓ motverka äldres övermedicinering
- ✓ erbjuda våra äldre mat av god kvalitet
- ✓ införa en sänkt nivå för högkostnadsskyddet

Kristna Värdepartiet - Vår politik

Psykiatri

Psykiatri behöver ha permanenta barn- och ungdomshälsomottagningar. Förskrivningen av psykofarmaka bör i möjligaste mån hållas nere. Ångest kan vara symptom på livskriser som kanske bäst behandlas med annat än medicin. Liksom i all sjukvård bör även psykvården ske genom ett gott samarbete mellan olika instanser, så att ingen hamnar mellan huvudmännens ansvarsområden.

Förebyggande psykiatri sammanfaller med en väl fungerande mödravård, förlossningsvård och barnhälsovård för att tidigt upptäcka och diagnosticera psykiska störningar och funktionsnedsättningar. Mobbning är en allvarlig orsak till psykisk ohälsa och bör motarbetas kraftigt genom samarbete mellan hem, skola och civilsamhälle.

Eftersom den psykiska ohälsan står för nära hälften av alla sjukskrivningar behöver ökade resurser läggas på detta område. Ökad satsning på upptäckt och behandling av psykossjukdomar bör göras under statlig ledning i specialiserade centra i anslutning till de stora medicinska universiteterna i landet. Antalet slutenvårdsplatser behöver utökas och en målsättning är en gradvis övergång till allmän öppenvård i hemorten. Som komplement till den ökade satsningen på psykosjukvård bör tillgängligheten ökas för olika former av psykoterapi under ledning av legitimerade psykologer eller psykoterapeuter i samarbete med läkare.

Kristna Värdepartiet vill

- ✓ främja tidig upptäckt av psykiska störningar och funktionsnedsättningar genom en välfungerande vård tidigt i livet
- ✓ lägga ökade resurser på motverkandet av psykisk ohälsa genom satsning på medicinsk forskning, utökning av antalet öppenvårdsplatser och större tillgänglighet till psykoterapi

Kristna Värdepartiet - Vår politik

Vår livsbejakande politik – bemötande, information och stöd på MVC¹

Vi vill arbeta för en radikal förändring i synen på den ofödda människans rätt till liv, från en ifrågasättande till en *livsbejakande* inställning till graviditet och barnafödande. När en gravid kvinna besöker barnmorskan på Mödravårdscentralen sedan graviditeten fastställts bör hon bemötas vänligt och med yttersta respekt för det påbörjade livet och med en inställning som förutsätter att ett barn har blivit till och ska välkomnas. Information ska ges om den varierande hjälp som finns att få från samhällets sida för att underlätta för den gravida kvinnan att föda och själv kunna ta hand om sitt barn och i andra hand stöd till att låta ett ofrivilligt barnlöst par adoptera barnet. Barnets fader ska självklart få del i all information och dela ansvar och beslut.

Innan en abortlag införts som skyddar livet från befruktningen vill vi verka för alla reformer i rätt riktning. En viktig del i detta är upplysande arbete. Den som överväger abort bör delges information, dels om fosterutvecklingens stadier, dels om hur en abort går till via bilder, och dels om vilka fysiska och psykiska hälsorisker som är förknippade med ett sådant ingrepp.

Vi vill verka enligt följande punkter:

- ✓ vården ska möta den gravida kvinnan med en livsbejakande attityd
- ✓ information om tillgänglig hjälp ska ges till både modern och fadern vid en krisgraviditet
- ✓ den som överväger abort ska delges information om fosterutveckling, abortmetoder och abortens konsekvenser

¹ Se också avsnittet "Abort och vår livsbejakande politik".

Funktionsnedsättning

Familjer med barn med funktionsnedsättning måste ofta ha kontakter med, och ofta kämpa mot, många olika myndigheter för att få rätt hjälp. Detta är nedbrytande i en redan utsatt situation. Vi vill därför förenkla tillvaron för människor med funktionsnedsättningar, och för deras familjer. Detta sker, på det ekonomiska området, genom införandet av familjeprincipen (se avsnittet barnomsorg). Byråkratin bör minska och människor som redan befinner sig i en pressad situation ska inte behöva vända sig till en mängd olika instanser.

Människor med olika sorters osynliga funktionsnedsättningar behöver få ett bättre stöd än vad som idag är fallet och kunskaperna om deras problematik öka hos myndigheter. Ofta har de svårt att omedelbart kunna uttrycka sina behov, i synnerhet när de blir stressade. Detta kan t ex inträffa när de träffar myndighetspersoner eller vistas i skrämmande miljöer, som Försäkringskassan eller Arbetsförmedlingen. Det ska vara enkelt för den funktionshindrade personen att ansöka om och få en stödperson som kan hjälpa till att tolka den information som ges. Det är också av stor vikt att kommunerna ägnar sig åt uppsökande verksamhet och aktivt informerar om det stöd som finns att tillgå, då många människor med diagnoser inte har förmågan att självständigt söka hjälp.

Idag jobbar många personer med funktionsnedsättningar på s.k. dagliga verksamheter, vilket kan innebära en viss isolering från övriga samhället. De möter nästan aldrig dessa personer på ”vanliga” arbetsplatser, vilket gör att fördomar förstärks. Vi vill att de dagliga verksamheterna ska finnas kvar för dem som är i behov av det. Därtill förelår vi att en mindre del av de lönesubventioner som nu utbetalas till anställningar av fullt friska människor – bidrag som är samhällsekonomiskt kontraproduktiva – ska gå till att underlätta deltidsanställningar av personer med funktionsnedsättningar, och av handledare till dessa, på reguljära arbetsplatser².

² I övrigt vill avskaffa dessa lönesubventioner. Se vår ekonomiska politik.

Kristna Värdepartiet - Vår politik

Vi vill

- ✓ att stödet till personer med funktionsnedsättning och till deras familjer centraliseras till en enda instans
- ✓ att människor med dolda funktionsnedsättningar ska få god tillgång till stödpersoner
- ✓ medelst lönebidrag underlätta anställningar av personer med funktionsnedsättningar